

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>
- odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sběrka map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pv.tif
  2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Neméně závažné poznatky přinesl odkryv v sondě II. Podařilo se zde zachytit jihovýchodní nároží stavby (obj. č. 900), odkryté v předchozím roce, které se v těchto místech dochovalo do výšky téměř 5 m. Do jejího základu byla vevázána základová partie hradby o šířce 1,9 m (tedy naprosto shodná se šířkou zdiva stavby č. 900), jejíž nástavba byla k objektu č. 900 již přiložena na spáru. Potvrdil se tak předpoklad, že stavba č. 900 byla oddělena od plochy náměstí zděnou hradbou. Severní profil sondy II zachytil mohutné souvrství, kdy pod vrstvami ze 17. a 18. století se již objevily vrstvy s mladohradištní keramikou, které překrývaly výraznou vrstvu dřevěného odpadu patrně z období výstavby opevnění za Boleslava Chrabrého ze samého počátku 11. století.

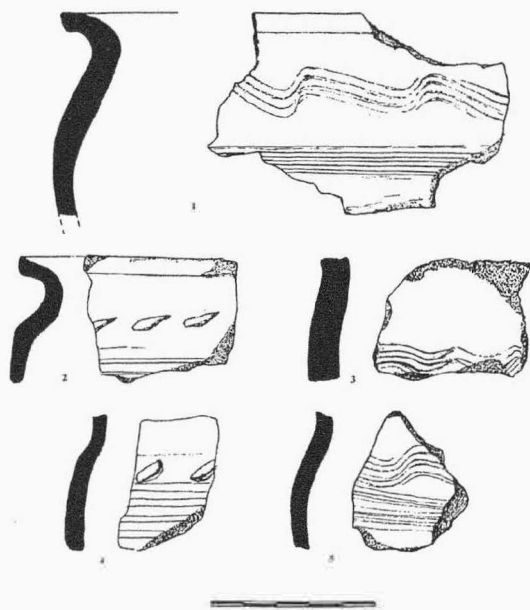
Jiří Kohoutek, ÚAPP Brno

Literatura:

Čižmář, Z. = Kohoutek, J. 1999: Výzkum v historickém jádru města Přerova, AH 24, 151-160.

Resumé:

Přerov (Bez. Přerov), Horní Platz Nr. 26. Burgwallzeit, Mittelalter (13.-15. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 32. Přerov- nemocnice. Výběr keramiky. Keramikauswahl.

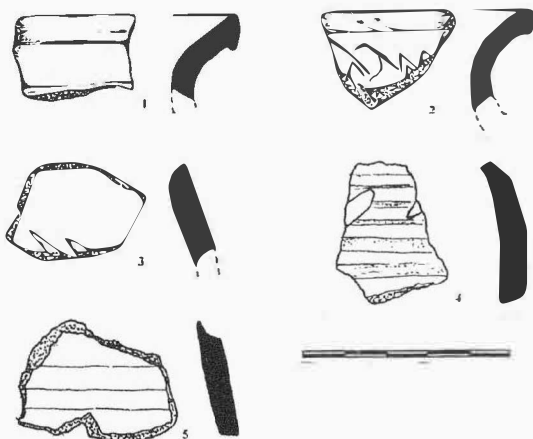
PŘEROV (okr. Přerov)

Nemocnice. Doba středohradištní. Sídliště. Povrchový průzkum.

V červnu roku 1999 byl v areálu přerovské nemocnice na místě dnes stojící budovy okresního hygienika porušen sídlištní objekt ze střední doby hradištní. Získaný střepový materiál není příliš početný, přesto je však dostatečně typický pro výše uvedené období (obr. 32). Povrch keramiky byl zdoben zejména vlnicí, horizontálními rýhami a šikmými vrypy. Současně s výše uvedenými nálezy bylo terénními pracemi narušeno osídlení z mladší doby hradištní.

Ulice Trávník. Doba mladohradištní. Sídliště (?). Povrchový průzkum. Uložení: M. J. A. Komenského, Přerov.

Při zemních úpravách mezi ulicemi Trávník, Bayerova a Kozlovská bylo v měsíci srpnu 2000 narušeno osídlení z mladší doby hradištní. Povrchovým průzkumem byl získán nečetný soubor střepové keramiky (obr. 33). Ve výzdobě převažují šikmé vrypy a horizontální rýhy.

Obr. 33. Přerov, ul. Trávník. Výběr keramiky. Keramikauswahl.

Ulice Na Loučkách. Doba mladohradištní. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení: M. J. A. Komenského, Přerov.

Výkopem vodovodního potrubí bylo v měsíci listopadu 2000 narušeno osídlení z mladší doby hradištní. Povrchovým sběrem na hromadách vybagrované hlíny byla získána pouze střepová keramika. Již v roce 1998 byl v ulici Na Loučkách při pokládání el. kabeláže narušen mladohradištní objekt. Lze předpokládat, že zde bylo v 11.-12. století soustředěno osídlení. Nová lokalita doplňuje

soupis zbytků mladohradištního osídlení v rámci města Přerov.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Resumé:

Přerov (Bez. Přerov), Krankenhaus. Mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Terrainbegehung.

Přerov (Bez. Přerov), Trávník Str. Jüngere Burgwallzeit. Siedlung (?). Terrainbegehung.

Přerov (Bez. Přerov), Na Loučkách Str. Jüngere Burgwallzeit. Siedlung. Terrainbegehung.

PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)

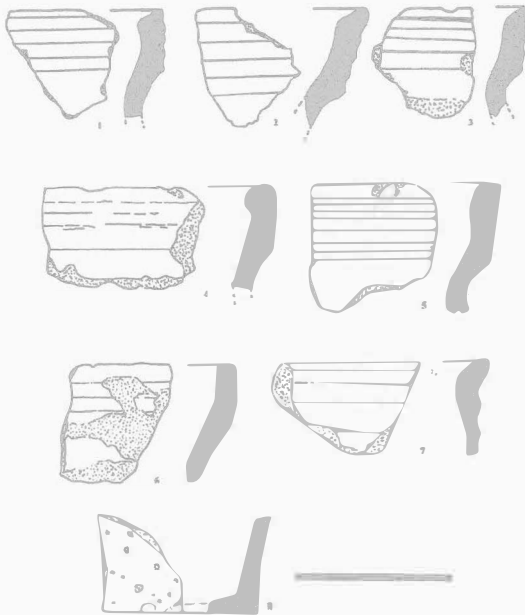
„Díly“. Středověk. Sídliště. Povrchový sběr. Uložení: Autor.

Během povrchového průzkumu prováděném v letech 1993-2000 na polykulturní lokalitě v trati „Díly“ byl získán menší soubor středověké keramiky z 13.-15. století (obr. 34: 1-7). Kromě fragmentu ložtického poháru (obr. 34: 8) byl nalezen také železný hrot z kuše.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Resumé:

Přerov (Kat. Předmostí, Bez. Přerov), „Díly“. Mittelalter (13.-15. Jh.). Siedlung. Terrainbegehung.

Obr. 34. Přerov- Předmostí. Výběr keramiky. Keramikauswahl.

PRŠTICE (okr. Brno-venkov)

Intravilán obce. Novověk. Náhodný nález.

Při bagrování kanalizace v intravilánu obce si dělníci povšimli v zemině naložené na nákladní automobil části meče, informovali o tomto nález referenta a nález mu předali. Jednalo se o rukojeť opletenou drátkem ze žlutého kovu, ochranný koš a část zlomené čepele, těsně pod košem ohnuté téměř do pravého úhlu. Další část čepele byla nalezena ve vybagrované hlíně. K poškození meče došlo zřejmě při jeho vyzvednutí. V době převzetí nález byl výkop již zahrnutý a nebylo tedy možné zjistit bližší nálezové okolnosti. Přibližnou polohu nálezu, v místech zavezeného rybníka, určuje na ZM ČR 1 : 10 000 bod vzdálený 26 mm od Z s. č. a 234 mm od J s. č. Patně renesanční meč byl předán do sbírek Technického muzea v Brně.

Martin Geisler, ÚAPP Brno

Resumé:

Prštice (Bez. Brno-venkov), Intravilan der Gemeinde. Neuzeit. Streufund.

RAJHRADICE (okr. Brno-venkov)

Okraj obce. Středověk. Náhodný nález

Na jaře roku 2000 nalezl pan Pavel Vaněk z Brna-Chrlic na smetišti v Rajhradících bronzovou nádobku. Bohužel k nálezu nejsou známy žádné bližší okolnosti, podle nichž by bylo možno nádobu přesně datovat a určit její funkci. Jde o značně neobvyklý tvar, který na první pohled připomíná keramické trojnožky. Ty však při zhruba stejné výšce mají minimálně dvojnásobný průměr. Odlomená bronzová nožka podobného tvaru se našla při výzkumu hradu Tepenec v roce 1999, měla však průřez ve tvaru zaobleného trojúhelníka. Materiál z hradu je datován do 14. století (referát P. Procházkové na konferenci o záchranných výzkumech v roce 1999 v Brně dne 10. 5. 2000). Jedinou odpovídající analogii jsem našel ve sbírkách Národního muzea v Budapešti. Jde o velmi podobnou masivní bronzovou nádobku kotlovitého tvaru na třech nožkách s naznačenými chodidly a s tulejkovitou rukojetí. Od našeho exempláře se liší poněkud kulovitějším tělem s náznakem prohnutí hrdla, absencí žebírka na konci tuleje a navíc má kolmo k rukojeti umístěnou výlevku nasazenou těsně pod okrajem. Nádoba pochází z Csongrádu v Potisí a je datována do 15. století. Hlavně s ohledem na antropomorfní nožky není považována za běžnou kuchyňskou keramiku, ale předpokládá se její speciální použití při vaření vody (Lovag 1999, 108-109, Abb. 300). Podobné závěry můžeme vztáhnout i na naši nádobku.

Stanislav Stuchlík, AÚ AV ČR Brno